

Konsumentbarometern

2013, oktober

Konsumenterna befarar att arbetslösheten ökar

Konsumenternas förtroende för ekonomin har försvagats något. Konsumenternas förtroendeindikator var i oktober 3,8, då den i september var 6,3 och i augusti 5,0. Förtroendet för ekonomin var i oktober starkare än för ett år sedan (-1,6), men klart svagare än långtidsmedelvärdet (12,3). Uppgifterna framgår av Statistikcentralens konsumentbarometer. För barometern intervjuades den 1–18 oktober 1 489 personer bosatta i Finland.

Konsumenternas förtroendeindikator

1) medeltal 10/1995 - 10/2013

Konsumenterna hade i oktober fortfarande en pessimistisk syn på Finlands ekonomi och i synnerhet på arbetslöshetsutvecklingen. Synen på arbetslösheten försvagades från september. Konsumenternas syn på den egna ekonomin var fortfarande försiktig i oktober, även om den blivit något positivare. Å andra sidan trodde man fortfarande på hushållens sparmöjligheter, men inte lika mycket som tidigare.

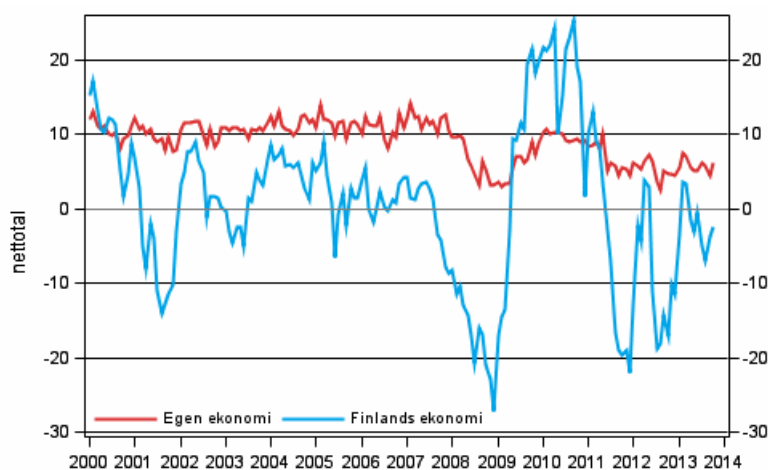
I oktober ansåg man inte att tidpunkten var gynnsam för att ta lån och i synnerhet inte för att köpa kapitalvaror. Sysselsatta konsumenters oro för att själva råka ut för arbetslöshet var något större i oktober än under tidigare månader.

Egen och Finlands ekonomi

I oktober trodde 30 procent av konsumenterna att den ekonomiska situationen i Finland blir bättre under det följande året. Av konsumenterna bedömde 31 procent för sin del att landets ekonomi försämras. För ett år sedan var motsvarande andelar 16 och 44 procent.

I oktober litade 25 procent av konsumenterna på att den egna ekonomin förbättras och 14 procent befarade att den blir sämre inom ett år. För en månad och för ett år sedan var motsvarande andelar 22 och 16 procent.

Konsumenternas förväntningar på den egna ekonomin och Finlands ekonomi om ett år

Arbetslöshet och inflation

I oktober litade 12 procent av konsumenterna på att arbetslösheten minskar under det följande året, medan mer än hälften, dvs. 61 procent, uppskattade att arbetslösheten ökar. Motsvarande andelar var i september 15 och 54 procent och för ett år sedan 8 och 71 procent.

I oktober antog 10 procent av de sysselsatta att risken för arbetslöshet minskat för deras egen del under de senaste månaderna, medan 25 procent åter bedömde att risken ökat. 43 procent av de sysselsatta uppskattade att risken för arbetslöshet var oförändrad och 22 procent upplevde att de inte alls är i farozonen när det gäller arbetslöshet.

I oktober uppskattade konsumenterna att konsumentpriserna stiger med 2,7 procent under de följande 12 månaderna. Långtidsmedelvärdet för inflationsförväntningarna är 2,3 procent.

Köp av kapitalvaror

Av konsumenterna bedömde 37 procent i oktober att det är fördelaktigt att köpa kapitalvaror. Av hushållen avsåg 16 procent att ganska eller mycket säkert köpa bil inom ett år och 7 procent bostad. Av hushållen planerade 19 procent att renovera bostaden inom ett år.

Sparande och låntagning

I oktober antog 55 procent av konsumenterna att tidpunkten för att spara var god. Av hushållen hade 63 procent sparat och 74 procent trodde att de kan spara under det följande året. Konsumenterna sparar främst för sämre tider eller för semestern. De populäraste placeringsobjekten är tidsbundna konton eller placeringskonton och de vanligaste placeringsobjekten efter dem är placeringsfonder.

I oktober ansåg 54 procent av konsumenterna att det är fördelaktigt att ta lån. För ett år sedan var motsvarande andel 60 procent. Av hushållen planerade 13 procent att ta lån inom ett år.

Konsumenternas syn på ekonomin

	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	10/2012	09/2013	10/2013	Utsikter
A1 Konsumenternas förtroendeindikator = (B2+B4+B7+D2)/4	12,3	22,9	-6,5	-1,6	6,3	3,8	--
B2 Egen ekonomi om 12 månader (netttotal)	8,6	14,1	2,3	4,6	4,4	6,2	-
B4 Finlands ekonomi om 12 månader (netttotal)	3,6	25,3	-27,1	-17,0	-3,6	-2,5	-
B6 Inflationen om 12 månader (procent)	2,3	4,6	0,6	3,2	2,9	2,7	
B7 Arbetslösheten i Finland om 12 månader (netttotal)	-1,7	27,6	-51,1	-36,4	-22,0	-28,0	--
B8 Egen arbetslöshetsrisk nu (netttotal)	0,0	7,6	-18,8	-4,4	-6,6	-9,4	--
C1 Tidpunktens fördelaktighet för att köpa kapitalvaror (netttotal)	19,0	41,8	-14,2	6,1	-1,3	2,4	--
C2 Tidpunktens fördelaktighet för att spara (netttotal)	11,4	36,8	-19,6	11,3	7,8	8,0	-
C3 Tidpunktens fördelaktighet för att ta lån (netttotal)	17,2	42,0	-47,1	16,0	4,4	7,9	-
D2 Hushållets möjligheter att spara 12 månader framåt (netttotal)	38,6	52,2	10,9	42,6	46,3	39,4	+/-

Nettotalet erhålls genom att vikta svarsalternativen och subtrahera den procentuella andelen nekande svar från den procentuella andelen jakande svar på en fråga. **Konsumenternas förtroendeindikator** beräknas som ett genomsnitt av delfaktorernas netttotal. Nettotalen och förtroendeindikatorn kan variera mellan -100 och +100, ju högre (positiv) siffra desto mer optimistisk är synen på ekonomin.

Förklaringar till kolumnen “**Utsikter**”: ++ Mycket goda utsikter, + Goda utsikter, +/- Neutrala utsikter, - Dåliga utsikter, -- Mycket dåliga utsikter. Nettotalets avvikelse från medeltalet har jämförts med standardavvikelsen.

Undersökningens population och urval

Till populationen i konsumentbarometern hör 4,4 miljoner personer i åldern 15–84 år och deras 2,6 miljoner hushåll i Finland. Populationen utvidgades i januari 2012 till att omfatta personer i åldern 75–84 år. Undersökningens bruttourvalsstorlek är 2 350 personer varje månad (tidigare 2 200 personer).

I oktober var bortfallet av svar 36,6 procent. Bortfallet omfattar förutom dem som vägrat eller annars var förhindrade att delta i undersökningen också dem man inte kunnat nå.

Förtroendeindikatorns värde uppskattas ha försämrats med drygt en enhet fr.o.m. januari 2012 sedan populationen utvidgades till att omfatta 75–84-åringar. Främst har detta berott på att nettotalet för en delfaktor, dvs. hushållets möjligheter att spara, sjunkit. Utvidgningen av populationen har dessutom inverkat något på resultaten om hemelektronik i hushållen.

EU-resultat

Alla EU-länders (säsongrensade) barometerresultat publiceras på EU-kommissionens webbplats: European Commission, DG ECFIN, Business and Consumer Survey Results;
http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/index_en.htm

Innehåll

1. Metoden för konsumentbarometern.....	5
---	---

Tabeller

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Konsumenternas syn och avsikter.....	6
--	---

Figurer

Figurbilagor

Figurbilaga 1. Konsumenternas förtroendeindikator	8
Figurbilaga 2. Mikro- och makroindikatorerna.....	8
Figurbilaga 3. Egen ekonomi.....	8
Figurbilaga 4. Finlands ekonomi	9
Figurbilaga 5. Inflationen.....	9
Figurbilaga 6. Arbetslösheten.....	9
Figurbilaga 7. Tidpunktens fördelaktighet för att.....	10
Figurbilaga 8. Hushållets penningssituation.....	10
Figurbilaga 9. Hushållets avsikter att ta lån, inom 12 månader.....	10
Figurbilaga 10. Köp av kapitalvaror, 12 månader framåt vs 12 månader bakåt.....	11
Figurbilaga 11. Hushållets avsikter att köpa, inom 12 månader.....	11

1. Metoden för konsumentbarometern

Konsumentbarometern är en telefonintervjuundersökning (survey) med hjälp av vilken man mäter de finländska konsumenternas föreställningar – uppskattningar och förväntningar – om den allmänna ekonomiska utvecklingen och det egna hushållets ekonomiska utveckling samt deras planer på att göra anskaffningar, spara eller ta lån. Dessutom utreder man hur allmänna moderna maskiner och apparater är i hushållen.

Den första konsumentbarometerundersökningen gjordes i november 1987. Ända till 1991 gjordes den två gånger om året, i maj och november. År 1992 ökade man antalet undersökningsomgångar till fyra: undersökningsmånaderna var februari, maj, augusti och november. Fr.o.m. oktober 1995 har man samlat in konsumentbarometerns uppgifter varje månad på uppdrag av EU-kommissionen.

Föremål för konsumentbarometern är ett personurval som helt byts ut varje månad. Samma urval används också vid insamlingen av uppgifter för den finländska reseundersökningen och andra enkäter.

Konsumentbarometerns urvalsstorlek är 2 350 personer varje månad. Då bortfallet av svar nuförtiden är ungefär 35 procent erhålls svar från omkring 1 500 personer varje månad. Bortfallet av svar omfattar förutom dem som vägrat eller annars var förhindrade att delta i undersökningen också dem man inte kunnat nå.

Konsumentbarometerns intervjuer görs från Statistikcentralens telefonintervjucentral, dvs. CATI-centralen under de två–tre första veckorna varje månad. Undersökningsområdet omfattar hela landet, och konsumentbarometerns uppgiftslämnare representerar Finlands befolkning i åldern 15–84 år ifråga om ålder, kön, bostättningslän och modersmål.

Alla svarsuppgifter för konsumentbarometern upphöjs till populationsnivå med hjälp av viktkoefficienter. Viktningen korrigerar effekterna av bortfallet av svar och förbättrar uppgifternas statistiska exakthet. Viktkoefficienterna bildas med en kalibreringsmetod genom att utnyttja sannolikheten för resp. observation att ingå i urvalet. Siffrorna och serierna som publiceras har inte säsongrensats.

Tabellbilagor

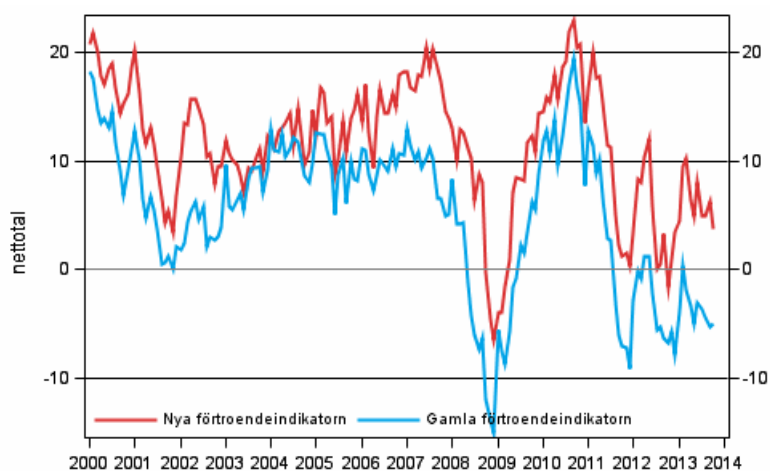
Tabellbilaga 1. Konsumenternas syn och avsikter

	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	10/2012	09/2013	10/2013	Utsikter
A1 Konsumenternas förtroendeindikator = (B2+B4+B7+D2)/4	12,3	22,9	-6,5	-1,6	6,3	3,8	--
A2 Gamla förtroendeindikatorn = (B1+B2+B3+B4+C1)/5	7,1	19,4	-15,0	-6,7	-5,3	-5,0	--
A3 Mikroindikatorn = (B2+D1+D2)/3	25,0	33,4	9,5	26,5	27,3	25,4	+/-
A4 Makroindikatorn = (B4+B7)/2	0,9	22,8	-39,1	-26,7	-12,8	-15,2	--
B1 Egen ekonomi nu (nettotal)	4,4	9,8	-4,0	2,3	2,4	-0,8	--
- Bättre (%)	23,9	30,6	16,7	21,1	21,0	18,0	
- Sämre (%)	16,0	22,7	11,4	17,9	17,6	19,2	
B2 Egen ekonomi om 12 månader (nettotal)	8,6	14,1	2,3	4,6	4,4	6,2	-
- Bättre (%)	25,9	33,4	18,2	22,2	22,0	24,5	
- Sämre (%)	10,9	17,2	6,6	15,7	16,0	13,7	
B3 Finlands ekonomi nu (nettotal)	-0,2	29,5	-60,9	-29,2	-28,2	-30,2	--
- Bättre (%)	28,0	62,1	2,0	7,0	10,6	9,2	
- Sämre (%)	25,7	88,5	4,2	57,9	56,5	57,9	
B4 Finlands ekonomi om 12 månader (nettotal)	3,6	25,3	-27,1	-17,0	-3,6	-2,5	-
- Bättre (%)	30,9	57,3	11,6	16,1	28,5	29,8	
- Sämre (%)	22,5	57,3	6,0	44,2	31,9	30,5	
B5 Inflationen nu (procent)	2,4	5,8	-2,0	3,5	3,3	3,2	
B6 Inflationen om 12 månader (procent)	2,3	4,6	0,6	3,2	2,9	2,7	
B7 Arbetslösheten i Finland om 12 månader (nettotal)	-1,7	27,6	-51,1	-36,4	-22,0	-28,0	--
- Mindre (%)	31,8	60,8	6,4	8,4	15,4	11,6	
- Mera (%)	32,6	83,3	6,9	70,5	53,8	60,5	
B8 Egen arbetslöshetsrisk nu (nettotal)	0,0	7,6	-18,8	-4,4	-6,6	-9,4	--
- Minskat (%)	13,4	20,0	5,3	9,6	11,2	10,2	
- Ökat (%)	15,8	31,9	7,9	18,7	22,3	24,7	
C1 Tidpunktens fördelaktighet för att köpa kapitalvaror (nettotal)	19,0	41,8	-14,2	6,1	-1,3	2,4	--
- Fördelaktig tidpunkt (%)	44,7	62,4	29,6	38,8	34,6	37,1	
- Ofördelaktig tidpunkt (%)	25,7	45,7	17,7	32,7	35,9	34,7	
C2 Tidpunktens fördelaktighet för att spara (nettotal)	11,4	36,8	-19,6	11,3	7,8	8,0	-
- Bra tid (%)	58,7	80,7	33,4	57,9	55,5	55,1	
- Dålig tid (%)	35,6	58,5	15,5	37,6	41,2	39,6	
C3 Tidpunktens fördelaktighet för att ta lån (nettotal)	17,2	42,0	-47,1	16,0	4,4	7,9	-
- Bra tid (%)	61,9	78,2	13,3	60,1	51,4	53,7	
- Dålig tid (%)	30,8	83,4	12,1	33,9	42,5	39,5	
D1 Hushållets penningssituation nu (nettotal)	28,0	35,1	14,7	32,4	31,3	30,6	+
- Kan spara (%)	58,9	70,0	38,6	65,7	64,8	62,5	
- Använder besparingar eller skuldsätter sig (%)	6,7	10,1	4,5	5,2	6,4	6,6	

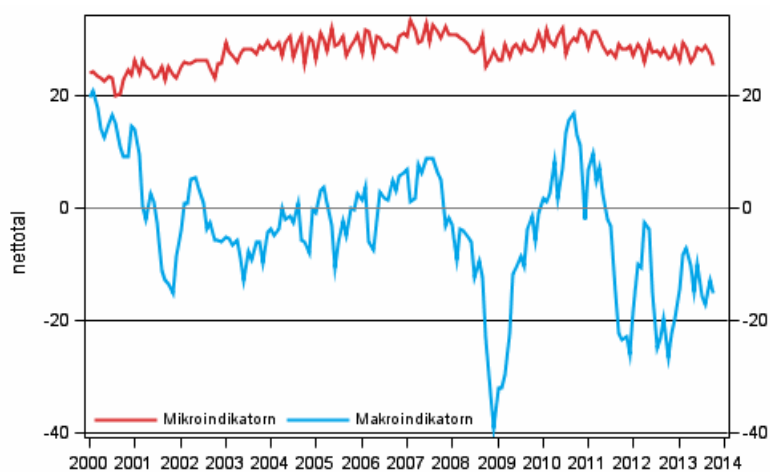
	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	10/2012	09/2013	10/2013	Utsikter
D2 Hushållets möjligheter att spara 12 månader framåt (nettotal)	38,6	52,2	10,9	42,6	46,3	39,4	+/-
- Kan spara (%)	73,4	82,3	56,6	76,5	79,2	73,9	
- Kan inte spara (%)	24,6	40,3	16,5	22,8	20,0	25,0	
D5 Hushållets avsikter att ta lån inom 12 månader (% av hushållen)	13,4	17,8	9,1	12,7	11,2	12,8	-
- Ja, säkert (%)	5,6	8,5	3,1	5,9	5,1	5,8	
- Eventuellt (%)	7,7	11,4	5,2	6,8	6,1	7,0	
E1 Köp av kapitalvaror 12 månader framåt vs 12 månader bakåt (nettotal)	-8,3	-2,4	-18,2	-11,6	-13,7	-14,2	--
- Mera (%)	22,2	30,8	14,3	16,6	17,4	16,5	
- Mindre (%)	32,6	40,4	26,5	33,6	36,1	35,8	
E2 Avsikter att köpa en bil (% av hushållen)	17,1	21,7	12,7	15,0	15,7	16,2	-
- Mycket sannolikt (%)	8,8	12,1	5,9	7,7	7,6	7,3	
- Ganska sannolikt (%)	8,3	10,4	5,3	7,2	8,1	8,8	
E4 Avsikter att köpa en bostad (% av hushållen)	7,1	11,3	4,1	7,6	4,7	6,9	+/-
- Ja, säkert (%)	3,1	5,2	1,3	3,3	2,5	2,5	
- Eventuellt (%)	4,0	6,2	2,2	4,3	2,2	4,3	
E5 Avsikter att använda pengar för bostadsombyggnad (% av hushållen)	18,7	27,0	9,8	18,4	17,3	18,7	+/-
- Mycket sannolikt (%)	12,3	19,0	5,0	12,1	12,1	12,7	
- Ganska sannolikt (%)	6,4	9,1	3,2	6,3	5,2	6,0	

Figurbilagor

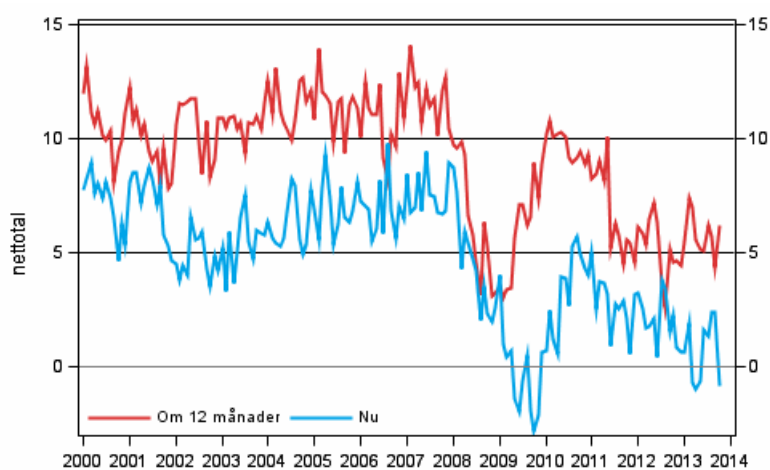
Figurbilaga 1. Konsumenternas förtroendeindikator

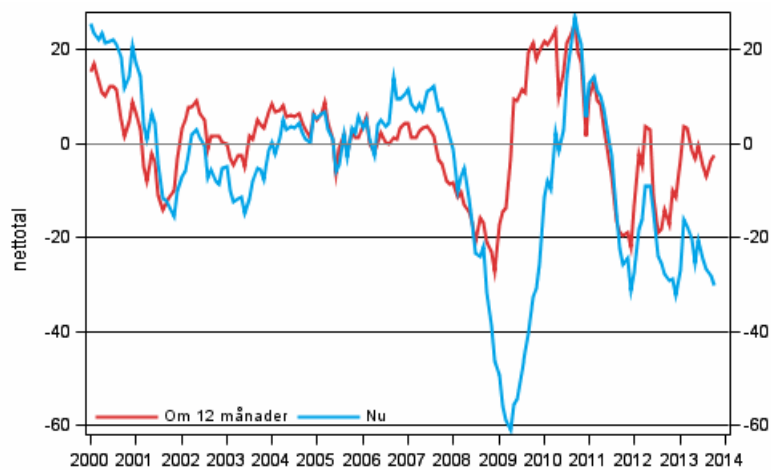
Figurbilaga 2. Mikro- och makroindikatorerna

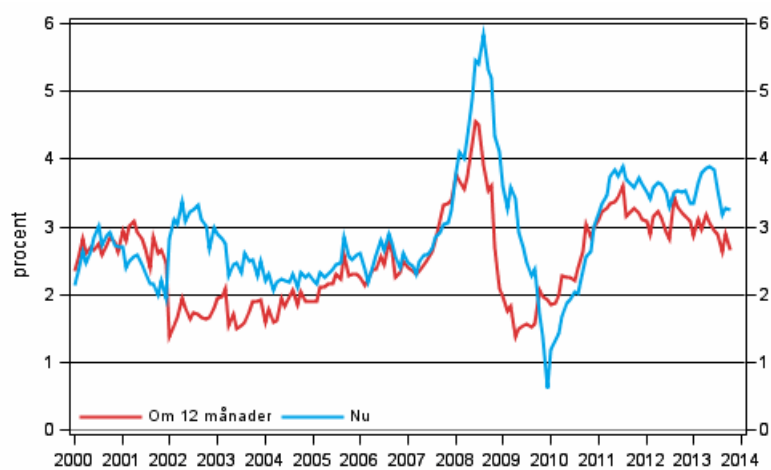
Figurbilaga 3. Egen ekonomi

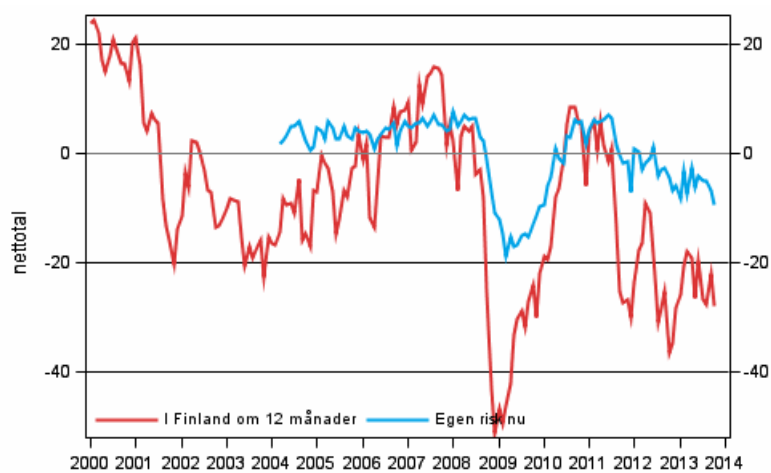
Figurbilaga 4. Finlands ekonomi

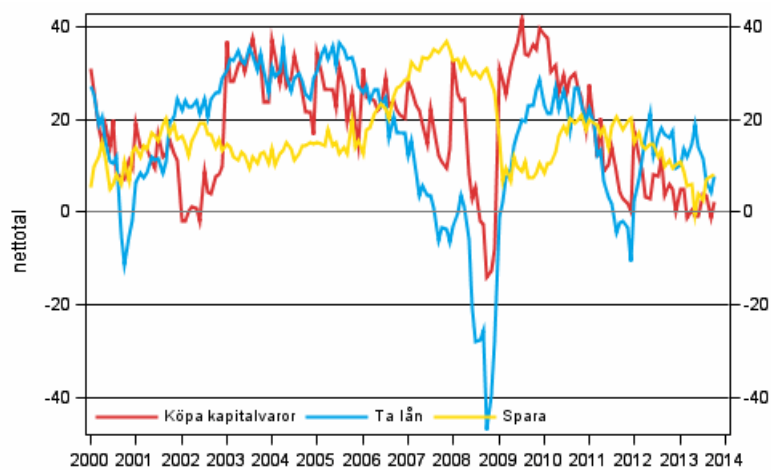
Figurbilaga 5. Inflationen

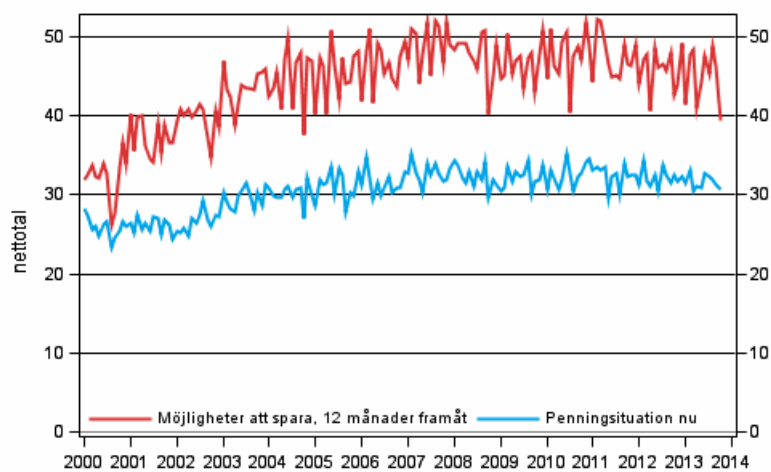
Figurbilaga 6. Arbetslösheten

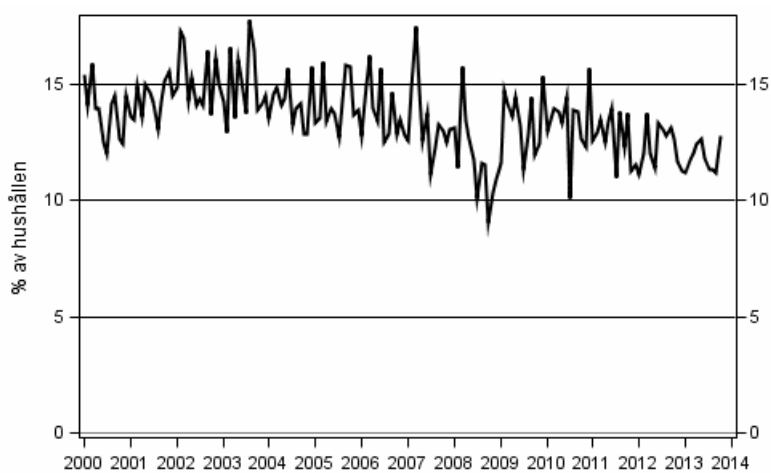
Figurbilaga 7. Tidpunktens fördelaktighet för att

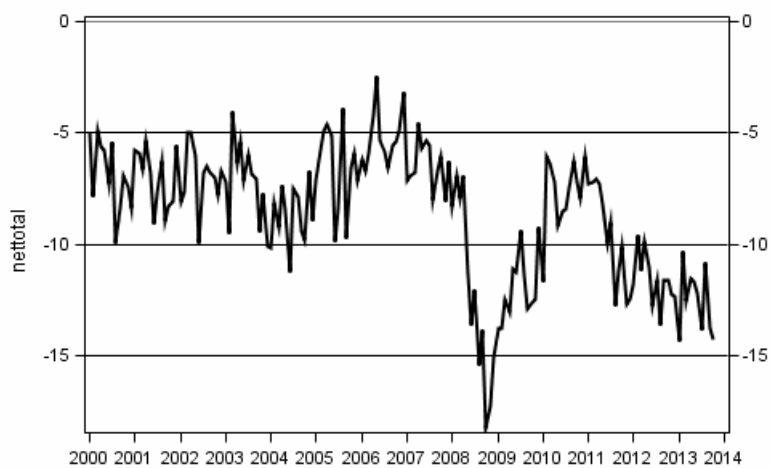
Figurbilaga 8. Hushållets penningssituation

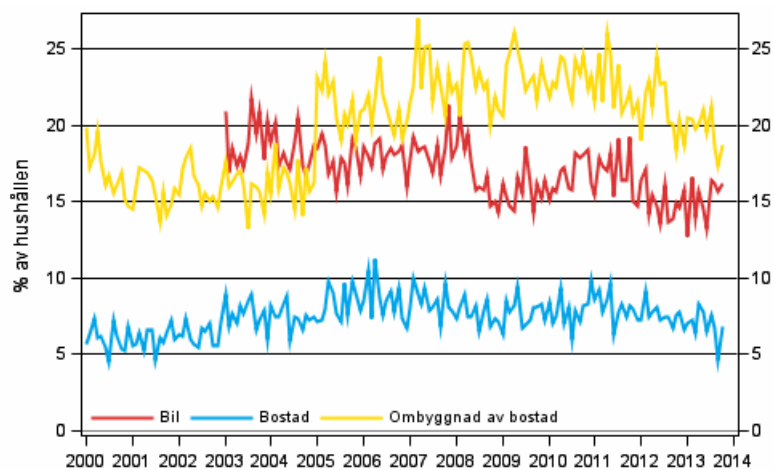
Figurbilaga 9. Hushållets avsikter att ta lån, inom 12 månader

Figurbilaga 10. Köp av kapitalvaror, 12 månader framåt vs 12 månader bakåt

Figurbilaga 11. Hushållets avsikter att köpa, inom 12 månader

Förfrågningar

Pertti Kangassalo 09 1734 3598

Tara Junes 09 1734 3503

Ansvarig statistikdirektör:

Riitta Harala

konsument.barometern@stat.fi

www.stat.fi

Källa: Konsumentbarometern 2013, oktober. Statistikcentralen